

Podnikové informačné systémy

Ing. Peter Stuchlý, PhD.

Modely podnikového informačného systému

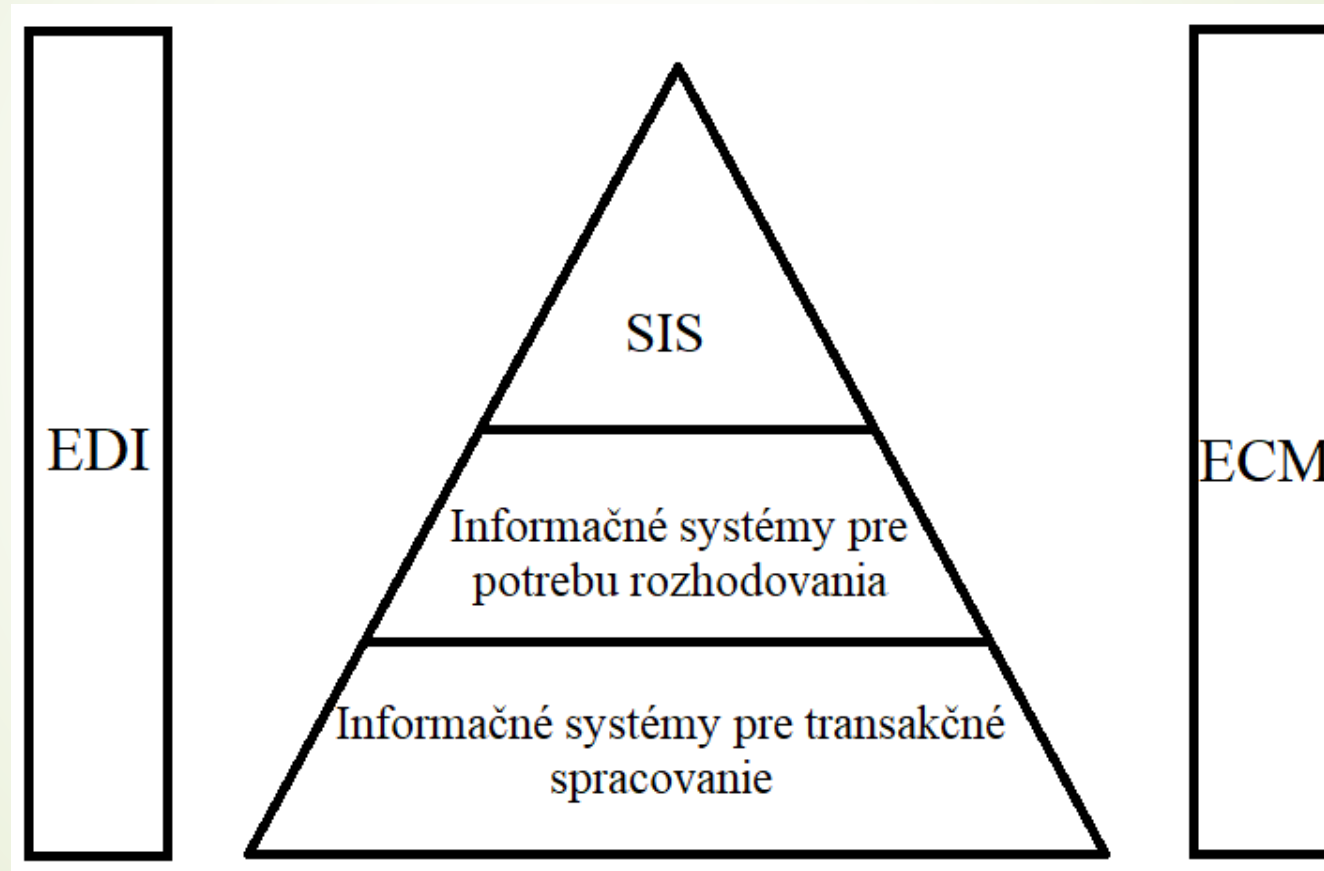
Modely podľa úrovni riadenia

- ▶ Podľa úrovni riadenia – IS je hodnotený podľa toho ako slúži potrebám riadenia. Používatelia IS sa líšia svojím postavením v rámci organizačnej a riadiacej štruktúry. Teda IS podporujú všetky tri úrovne riadenia:
  - Operatívna - **Informačné systémy pre transakčné spracovanie**
  - Taktická - **Systémy pre podporu rozhodovania**
  - Strategická **Strategické informačné systémy SIS**

Na všetkých úrovniach riadenia je možné využiť aj systémy EDI alebo ECM

- ▶ **Electronic Data Interchange (EDI) (elektronická výmena dát)** predstavuje moderný spôsob komunikácie medzi podnikom a jeho významným okolím ako zákazníkmi, dodávateľmi, odberateľmi, bankami, štátnymi inštitúciami. Pri tejto komunikácii dochádza k výmene štandardných štruktúrovaných obchodných a iných dokumentov elektronickou formou použitím internetu.
- ▶ **ECM - Enterprise Content Management** (správa obsahu podniku) je technologické riešenie, ktoré zabezpečuje správu a tok dokumentov. Dokumenty resp. dáta spracovávané ECM možno rozdeliť na: štruktúrované a neštruktúrované

Informačná pyramída

Systemy pre podporu riadenia

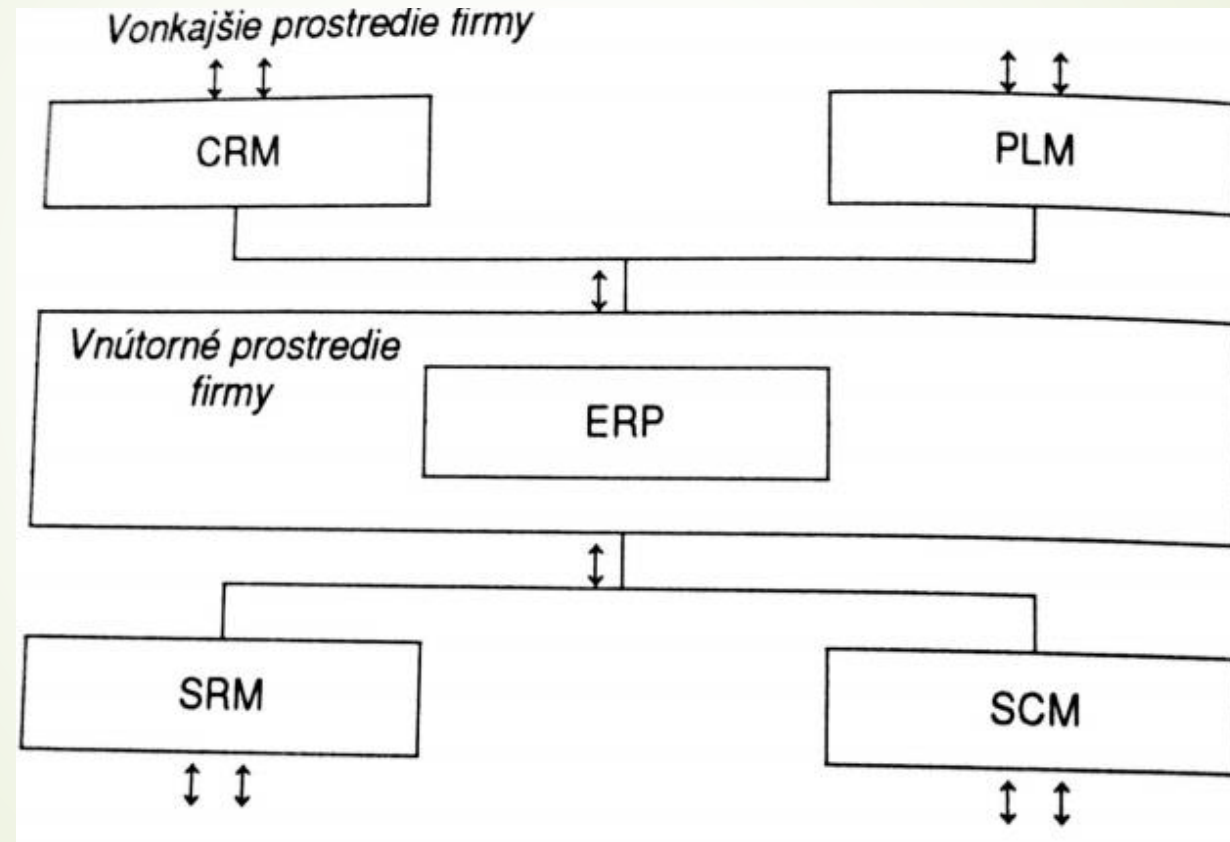
- V súčasnej dobe sa ako systém pre potrebu riadenia podniku využíva systém ktorý sa nazýva podnikový informačný systém. *Podnikový informačný systém podniku integruje a automatizuje činnosti súvisiace s objednávkami, fakturáciou, výrobou, financiami, účtovníctvom, správou majetku, dodávateľmi, zákazníkmi.*
- V závislosti na veľkosti podniku na množstve spracovávaných dát je možné zaobstarať tieto informačné systémy:
  - Malé podniky – používajú hlavne účtovné a ekonomické moduly, ktoré sú tvorené finančným účtovníctvom, ľudskými zdrojmi, skladovým hospodárstvom.
  - Stredné podniky – systém má už v sebe zabudované analytické nástroje na princípe jadra a jednotlivých modulov. V tomto prípade dáta raz zadané sú k dispozícii pre všetky moduly.
  - Veľké podniky – používajú softvér pre plánovanie a riadenie všetkých kľúčových procesov v podniku – používajú ERP systémy (Enterprise Resource Planning)

ERP systémy (Enterprise Resource Planning)

► Ide o aplikačný softvér ktorý tvorí súčasť informačného systému. Aplikácie ERP pokrývajú všetky oblasti podnikového riadenia: predaj, nákup, sklady, účtovníctvo, majetok, ľudské zdroje, plánovanie výroby atď. Podporujú operatívne riadenie a ich analytické nástroje aj taktickú úroveň riadenia. Súčasťou ERP sa v súčasnej dobe stávajú aj inak samostatne použiteľné aplikácie ako napr.:

- CRM - rieši riadenie vzťahov so zákazníkmi.
- PLM - umožňuje efektívne riadiť procesy v rôznych fázach životného cyklu výrobku od zahájenia návrhu, výskumu vývoja, cez výrobu, distribúciu servis až recykláciu.
- SCM - umožňuje efektívne riadiť logistické procesy.
- SRM - je špecifická verzia SCM a je určená na riadenie vzťahov s dodávateľmi.

Aplikácie ktoré môžu byť súčasťou ERP

Požiadavky na ERP systémy

- a) Integrovaný prístup – napr. po zaúčtovaní konkrétnej nákladovej položky je možné sledovať napríklad výsledok hospodárenia konkrétnej jednotky, strediska
- b) Jednotný vzhľad – všetky moduly majú jednotné používateľské rozhranie, napríklad každý modul je možné rovnako zatvoriť alebo otvoriť atď.
- c) Vytvorená databáza je buď jednotná to znamená že všetky moduly prístupujú do jednej databázy, alebo sú databáze integrované a cez primárny kľúč vzájomne prepojené.
- d) Jednoduchá implementácia systému – závisí hlavne od kvalitnej prípravy. Dôležité ostáva aj kvalitné zaškolenie používateľov.

Manažérske informačné systémy (MIS)

Pokrývajú všetky oblasti riadenia podniku. Objavujú sa na taktickej ale aj na operatívnej úrovni riadenia. Podporujú riadenie zdrojov, riadenie výkonnosti podniku, riadenie vzťahov s dodávateľmi a odberateľmi, zákazníkmi, Aplikácie MIS spracovávajú dáta ktoré sú generované TPS a ostatnými internými zdrojmi. MIS by mali umožňovať Drill-down analýzu. Táto analýza umožňuje analyzovať informácie od väčších celkov na jednotlivé položky. Ako príklad možno uviesť sledovanie VH podniku.

Relevantnú podmnožinu MIS tvoria systémy *DSS - Decision Support Systems (systémy na podporu rozhodovania)*. Systémy typu DSS vychádzajú z ekonomických a účtovných systémov. Poskytujú analýzy nad veľkými objemami dát ktoré sa môžu týkať financií, marketingu, obchodu... Tieto systémy podporujú modelovanie a navrhujú konkrétne riešenia problému. Tieto systémy sú pomerne dosť drahé a preto nie sú v súčasnej dobe také rozšírené.

Tri hlavné komponenty MIS

- 1) extrakčné nástroje (ETL Extraction, Transformation, Loading) zaisťuje prenos, čistenie a konverziu dát zo zdrojových systémov do dátového skladu. Potrebné dáta sú extrahované, očistené, zjednotené a uložené v databázy. Dátová štruktúra je prispôsobená viacrozmerným analýzám. Výstupy sú realizované formou tabuliek alebo grafov.
- 2) analytické nástroje - umožňujú vytvoriť cenné informácie kombináciou rôznych dostupných dát a tým podporujú rozhodovanie riadiacich pracovníkov.
- 3) prezenčné nástroje – na úrovni manažérskych informačných systémov ide predovšetkým o grafy a tabuľky z ktorých je pomerne jednoduché získať informácie a na základe nich urobiť rozhodnutie.

Základné atribúty manažérskeho informačného systému

- programová funkčnosť – MIS musí plniť to, čo má,
- modulárnosť - pozostáva z modulov (podsystemov), preto tu existuje možnosť pružných inovácií,
- integrovanosť – údaj raz zadaný v jednom podsysteme je dostupný aj pre iné podsystemy,
- modifikovateľnosť – systém je možné meniť podľa potreby,
- používateľský komfort – rovnaký vzhľad jednotlivých modulov,
- bezpečnosť a ochrana dát.

Strategické informačné systémy (EIS - Executive Information System)

- Tieto moduly informačného systému slúžia na podporu vedenia podniku. Tieto systémy boli koncipované pre vrcholový manažment no v súčasne dobe sa vo veľkej miere využívajú i v strednom manažmente. EIS využíva všetky informačné zdroje vytvárané na nižších úrovniach informačného systému čerpá dáta z TPS, MIS ale aj DSS. Cieľom EIS je predkladať manažérom prehľadné grafy a tabuľky pre podporu ich neštandardných ale i rutinných rozhodnutí. EIS systémy sa využívajú na rýchle spracovanie veľkého množstva dát.

Customer Relationship Management (CRM)

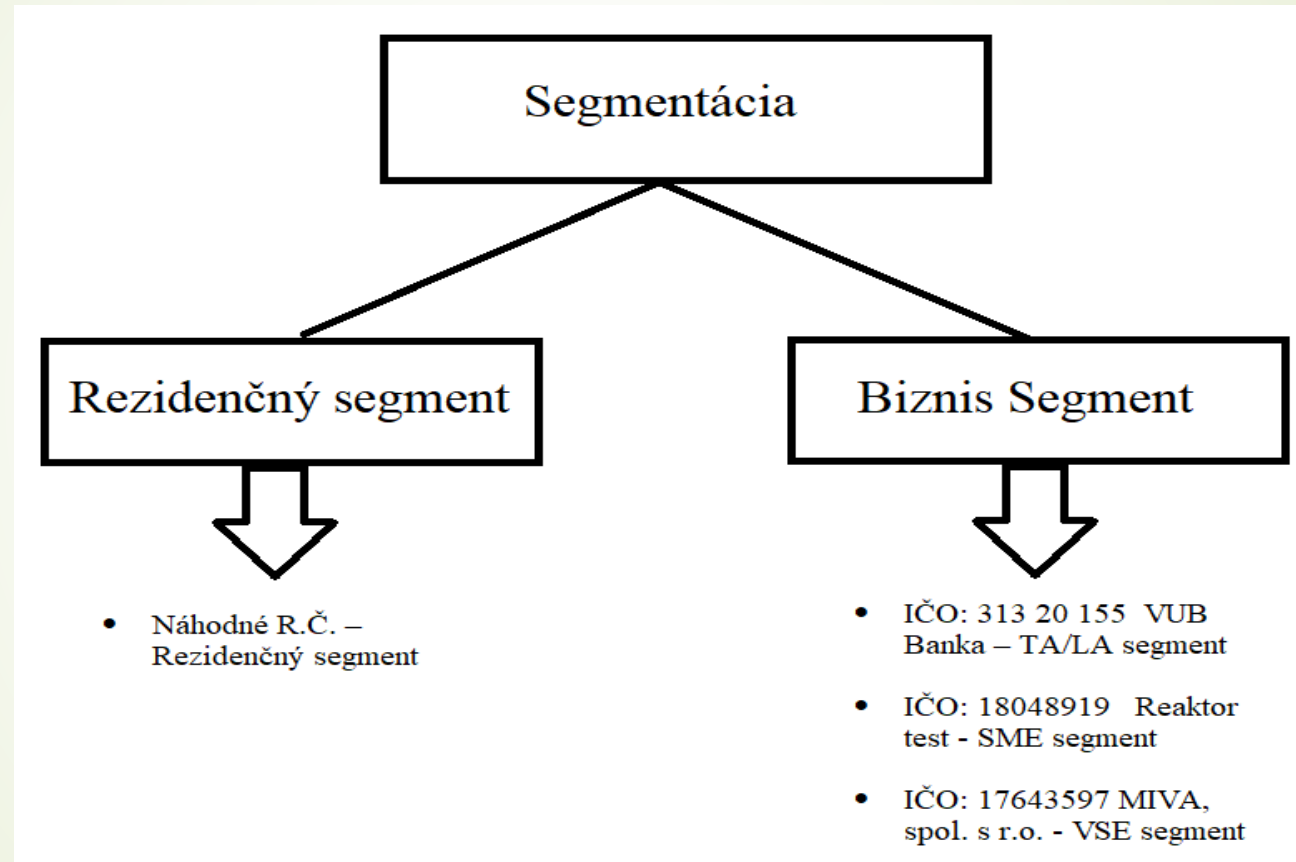
- Kladiete si často otázku, kto sú vaši zákazníci, čo robia a kde bývajú?
- Marketingovými manažérmi v súčasnej dobe hľadajú odpovede na otázky ako napríklad:
  - Kto sú naši zákazníci?
  - Kde sú naši zákazníci?
  - Sú naši zákazníci ziskoví, resp. možno zvýšiť ich ziskovosť?
  - Aké sú ich potreby vo vzťahu k našim produktom a službám?
  - Ako sa pravdepodobne budú správať, resp. reagovať na naše ponuky?
  - Pre ktorých zákazníkov je potrebné realizovať špeciálne motivačné aktivity?

Segmentácia zákazníkov

- Pred implementovaním vhodného CRM nástroja je vhodné vykonať segmentáciu zákazníkov. Čo to segmentácia zákazníkov vlastne je? *Segmentácia* umožní skúmať trh, na ktorom sme a na ktorom by sme mohli byť. Rozdelí zákazníkov na skupiny podľa obratu, geografických oblastí, priemyslu, produktu, využitia produktu, veľkosti konečného spotrebiteľa či distribučnej cesty.

Príklad segmentácie zákazníkov

Podnikové procesy riadené CRM

Riadenie vzťahov so zákazníkmi je proces neustáleho zhromažďovania údajov zo všetkých miest kontaktu so zákazníkom a neustále budovanie dlhodobého ziskového vzťahu s kľúčovými zákazníkmi. Cieľom stratégie riadenia vzťahov so zákazníkmi je vytvorenie dlhodobého a prínosného vzťahu s perspektívnymi skupinami zákazníkov. CRM procesy sa delia na tri hlavné skupiny:

- Procesy obchodné a dopyt,
- Procesy marketingu,
- Procesy archivácie dát o vzťahoch so zákazníkmi.

Ich cieľom je získať čo najhlbšie znalosti o zákazníkoch a využiť ich na budovanie vzťahov so zákazníkmi a tým prispieť k maximalizácii spokojnosti zákazníkov na jednej strane a k zefektívneniu všetkých procesov ktoré súvisia so zákazníkmi na strane druhej.

Štyri fázy, ktorými podnik prechádza pri budovaní a riadení vzťahov so zákazníkmi

- Výber a oslovenie zákazníka,
- Uzavretie obchodu so zákazníkom,
- Plnenie objednávok – dodávka tovaru alebo služby,
- Zákaznícky servis – záručný a pozáručný servis.

CRM systémy riešia tieto činnosti

- starostlivosť o zákazníka,
- logická správa zákazníkov napr. evidencia zákazníkov, analýza zákazníkov. prediktívne modelovanie, získavanie nových zákazníkov,
- marketingové riešenie napr. riadenie reklamnej alebo predajnej kampane, analyzovanie profilu a zaradenia zákazníkov,
- predaj napr. vedenie obchodných príležitosti, podpora jednotlivých kanálov predaja.

Vernosť a udržanie zákazníkov

- Je všeobecne známe, že získanie nových zákazníkov je v priemere 5 až 10 násobne drahšie ako udržanie existujúcich.
- Stratégiou CRM je udržať existujúcich zákazníkov a predat' im:
  - a) nové produkty - krížový predaj (CROSS sell)
  - b) ziskovejšie produkty - navyšovacie predaj (UP sell)

Realizácia CRM v praxi

- ▶ Aktivity pri uplatňovaní CRM v praxi sú trojakého charakteru – operatívneho, analytického a kooperačného, čo zodpovedá trom typom systémov:
  - *operatívne systémy* zabezpečujú fungovanie a realizáciu každodenných kontaktov so zákazníkom a zákaznícky servis.
  - *analytické systémy* slúžia na podporu strategického rozhodovania a na lepšie pochopenie a predvídanie potrieb a správania sa zákazníkov. Integrujú údaje z operatívnych systémov a kooperačného CRM a pre spracovanie analýz využívajú technológie a aplikácie Business Intelligence.
  - *kooperačné systémy* rozširujú skôr používané kontakty so zákazníkmi ako sú pošta, fax, tel. kontakty, osobné schôdzky, o internet, elektronickú poštu a interaktívne aplikácie na webe.

Technická realizácia CRM

- a) Nákup licencovaného softvéru – výhodou je, že takýto softvér je overený viacerými užívateľmi a existuje tu aj možnosť ho do istej miery prispôbiť firemným potrebám. Výhodou je aj nižšia cena.
- b) Vývoj softvéru na zákazku – výhodou je že softvér je postavený presne podľa potrieb danej firmy. Nevýhodou sú vysoké náklady.
- c) Využitie služieb marketingových agentúr – výhodou je využitie skúseného tímu pracovníkov za účelom zisťovania informácií, predaja, servisu zákazníkom. Tento variant však neponúka ucelené CRM riešenie.

Ďakujem za pozornosť